การพัฒนานวัตกรรมการบริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมทักษะสมองของผู้เรียน สำหรับสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดกาญจนบุรี

School Administrative Innovation Development for Promote Executive Functions Brain Skills of Students for Pilot Schools in Kanchanaburi Education Sandbox

สาโรจน์ เผ่าวงศากุล[1] และ ณรินทร์ ชำนาญดู[2]

Saroch Pauwongsakul[1] and Narin Chumnandoo[2]

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

Department of Educational Administration, Faculty of Education, Kanchanaburi Rajabhat University, Thailand

Corresponding Author, E-mail: [1]sengcomm@kru.ac.th

Received November 12, 2024; **Revised** December 19, 2024; **Accepted** December 22, 2024

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาองค์ประกอบ และประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ของนวัตกรรมการบริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมทักษะสมองของผู้เรียน สำหรับสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี ผู้วิจัยใช้กรอบแนวคิดตามพระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562 และทักษะสมอง (Executive Functions) กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครูของสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 275 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามความคิดเห็น แบบ 5 ระดับ แบบการสัมภาษณ์ และแบบประเมินการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา การหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ ค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหาโดยคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง

ผลการวิจัยพบว่า

1. องค์ประกอบที่ได้จากการศึกษาของนวัตกรรมการบริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมทักษะสมองของผู้เรียน ประกอบด้วย 1) ปัจจัยภายใน จำนวน 5 ด้าน คือ การวางแผนกลยุทธ์และนโยบายการจัดการเชิงคุณภาพงานวิชาการ (หลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะสมอง) และการ

ออกแบบการวัดผลประเมินผลการพัฒนาทักษะสมอง (EF)) การพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ด้านการส่งเสริมทักษะสมอง (EF) การบริหารงานกิจการนักเรียน (ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน) และการบริหารจัดการงบประมาณ ทรัพยากร สื่อ อุปกรณ์ 2) ปัจจัยภายนอก จำนวน 2 ด้าน คือ การสร้างบรรยากาศสภาพแวดล้อมและประสบการณ์ และเครือข่ายความร่วมมือระหว่าง โรงเรียน ครอบครัว ชุมชน ความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบของนวัตกรรมการบริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมทักษะสมอง ของผู้เรียน โดยภาพรวมมีความคิดเห็นในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน

2. การประเมินนวัตกรรมการบริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมทักษะสมองของผู้เรียน สำหรับสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านการนำไปใช้ประโยชน์ รองลงมาคือ ด้านความถูกต้อง ด้านความเป็นไปได้ และด้านความเหมาะสม

คำสำคัญ: นวัตกรรมการบริหารสถานศึกษา; ทักษะสมอง; สถานศึกษานำร่อง; พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

Abstract

This research study is a mixed methods research, The objectives are to study the components and evaluate the appropriateness and feasibility of School administrative innovation to promote Executive Functions Brain skills of students for pilot schools in Kanchanaburi Education Sanbox. The researcher used a conceptual framework. According to the Educational Innovation Areas Act 2019 and brain skills (Executive Functions), the sample group in this research study is Administrators and Teachers of pilot schools in Kanchanaburi Education Sanbox, totaling 275 people. Tools Used in the research was a 5–level questionnaire, interview form and assessment of the use of research results, Data were analyzed by finding the average and the standard deviation.

The research results found that;

1. Components obtained from the study of School administrative innovation to promote Executive Functions Brain skills of students include: 1) internal factors in 5 areas: strategic planning and policy; Qualitative management of academic work (Curriculum and learning management process to promote brain skills and design of measurement to evaluate the development of brain skills (EF)) Development of personnel to have knowledge in promoting brain skills (EF) Student affairs administration (Student care and support system) and management of budgets, resources, media, equipment. 2) External factors, 2 aspects: creating an atmosphere, environment and experience, and a network of cooperation

between schools, families, and communities. Opinions about the elements of innovation in educational management for Promote brain skills of students. Overall, there were high levels of opinion. When considering each aspect, it was found that it was at a high level in every aspect.

2. Evaluation of School administrative innovation to promote Executive Functions Brain skills of students for pilot schools in Kanchanaburi Education Sanbox. Overall opinion at a high level When considering each aspect, it was found that there were high levels of opinion in all aspects. Sorted by average from highest to lowest is the usability aspect, followed by the accuracy aspect. Possibility and suitability.

Keywords: School Administrative Innovation; Executive Functions Brain Skills; Pilot Schools; Kanchanaburi Education Sanbox

บทนำ

การพัฒนาประเทศไทยเพื่อก้าวเข้าสู่การเป็นประเทศที่มีความสามารถทางนวัตกรรม (Innovative Nation with Wisdom and Learning Base) เป็นปัจจัยที่สำคัญต่อการเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ โดยยกระดับความสามารถทางนวัตกรรมซึ่งจะต้องอาศัยพื้นฐานการสร้างองค์ความรู้ที่เข้มแข็งแล้ว ยังต้องมีการนำองค์ความรู้ไปใช้ประโยชน์ตลอดจนการถ่ายทอดองค์ความรู้จากภาคการศึกษาสู่ภาคการผลิตและภาคบริการซึ่งมีนัยและความหมายที่เกี่ยวข้องกับสิ่งใหม่ ๆ การปฏิรูปการจัดการศึกษาเชิงพื้นที่ เป็นความสำคัญสำหรับการพัฒนาเชิงพื้นที่ ยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาไทย เพราะเป็นการส่งเสริมจุดแข็ง ลดข้อจำกัด มาปรับเปลี่ยนให้พื้นที่ได้สามารถมีอำนาจอิสระขยายวงกว้างผ่านเครือข่ายการเรียนรู้ด้วยนวัตกรรมที่หลากหลายและเหมาะสมกับบริบทท้องถิ่น อีกทั้งการจัดการศึกษายังเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชน ชุมชนในแต่ละท้องถิ่นในการขับเคลื่อนการจัดการศึกษา “พื้นที่นวัตกรรม”เป็นการปฏิรูปการศึกษาแนวทางหนึ่งที่เน้นการพัฒนาเชิงพื้นที่ โดยใช้หลักการกระจายอำนาจเน้นพื้นที่เป็นฐานในการปรับเปลี่ยนการจัดการศึกษา และที่สำคัญหน่วยงานภาครัฐและเอกชนสามารถปรับเปลี่ยนรูปแบบแนวทางการบริหารให้เกิดความเสถียรในการพัฒนาสถานศึกษาด้วยนวัตกรรมเชิงพื้นที่ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนร่วมกันจัดการศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาให้มีประสิทธิภาพที่สูง มีการคิดค้นนวัตกรรมใหม่เพื่อนำไปใช้กับรู้เรียนให้เกิดประสิทธิผลและการดำเนินการวิจัยนี้ยังสมารถเป็นแนวทางให้กับพื้นที่อื่นในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความยั่งยืนได้ต่อไป (Kanchanaburi Provincial Education Office, 2566)

พระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562 ได้กำหนดให้จังหวัดสามารถออกแบบการจัดการศึกษาตอบโจทย์พื้นที่ ทำให้เกิดจุดเริ่มต้นของการเปลี่ยนแปลงการศึกษาของประเทศไทยโดยใช้พื้นที่เป็นฐานผสานจุดแข็งของการปฏิรูป เน้นนวัตกรรมการบริหารจัดการ นวัตกรรมการเรียนการสอน และนวัตกรรมเชิงนโยบาย โดยให้ทุกภาคส่วนในพื้นที่ร่วมกันออกแบบและจัดการศึกษาเพื่อตอบโจทย์พื้นที่ที่สะท้อนความต้องการของผู้เกี่ยวข้อง เป็นการจัดการที่เน้น Demand Side พัฒนานวัตกรรมการลดความเหลื่อมล้าและเพิ่มสัมฤทธิ์ผลในการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างเป็นองค์รวม ทั้งผลการเรียนรู้ด้านสมรรถนะ ความรู้ ทักษะ และเจตคติของเด็กและเยาวชนในแต่ละพื้นที่ ซึ่งหลักการสำคัญของการจัดการศึกษาให้ประชาชนทุกกลุ่มทุกวัยได้รับการศึกษาในระบบต่าง ๆ และเกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Ministry of Education, 2562)

Hanmathee (2560) ได้กล่าวถึง ทักษะสมอง (Executive Function) ว่าเป็นชุดกระบวนการทางความคิด (Mental Process) ที่ช่วยให้เราวางแผน มุ่งใจจดจ่อ จำคำสั่งและจัดการกับงานหลาย ๆ อย่างให้ลุล่วงเรียบร้อยได้สามารถจัดลำดับความสำคัญของงาน วางเป้าหมายและทำไปเป็นขั้นตอนจนสำเร็จ รวมทั้งควบคุมแรงอยาก แรงกระตุ้นทั้งหลาย ไม่ให้สนใจไปนอกลู่นอกทาง Executive Function (EF) ทักษะสมองเพื่อจัดการชีวิตให้สำเร็จ เป็นกระบวนการทางความคิดของสมองส่วนหน้า เด็กที่มีการมีทักษะสมองที่เหมาะสมจะช่วยให้เด็กมีทักษะการปรับตัว สามารถฟันฝ่าอุปสรรคและลุกขึ้นสู้ต่อไปได้ ทักษะสมองจึงเป็นคุณสมบัติที่ช่วยให้บุคคลดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข (Greenberg & Baron, 2008) แต่จากรายงานการวิจัยสำรวจพัฒนาการด้านทักษะสมองส่วนหน้า (Executive function) ของเด็กไทย พบว่าในช่วงปี 2558–2559 พบว่า พัฒนาการด้านทักษะสมองมีปัญหาพฤติกรรมที่เป็นความบกพร่อง ประมาณร้อยละ 30 คือ เป็นเด็กที่มีความบกพร่องอย่างชัดเจน ร้อยละ 16 และ บกพร่องเล็กน้อย ร้อยละ 14 ซึ่งส่งผลต่อความพร้อมและความสำเร็จทางการเรียนในระดับที่สูงขึ้นไป (Jutaphakdikul, Thanesetthakorn & Lersiawasdatrakul, 2560)

กาญจนบุรีเป็นจังหวัดหนึ่งที่ได้รับการคัดเลือกให้เป็นพื้นที่จังหวัดนวัตกรรมทางการศึกษา และมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี เป็นมหาวิทยาลัยหนึ่งที่อยู่ในพื้นที่จังหวัดกาญจนบุรี มีการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นเป็นเป้าหมายการดำเนินการโดยการดำเนินงานนี้ได้ดำเนินงานในรูปแบบการวิจัยเพื่อนำเสนอข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเพื่อนำไปเป็นแนวทางในการจัดการศึกษาให้กับจังหวัดอื่น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะดำเนินการศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบนวัตกรรมการบริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมทักษะสมอง ของผู้เรียน สำหรับสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบของนวัตกรรมการบริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมทักษะสมองของผู้เรียน สำหรับสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี

2. เพื่อประเมินความเหมาะสมความเป็นไปได้ขององค์ประกอบของนวัตกรรมการบริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมทักษะสมองของผู้เรียน สำหรับสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี

การทบทวนวรรณกรรม

1. แนวคิดการจัดการคุณภาพการศึกษา

Ministry of Education (2542) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 6 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายจิตใจ สติปัญญาความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข มาตรา 8 การจัดการศึกษาให้ยึดหลัก การศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และการพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง มาตรา 9 การจัดระบบ โครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษา ให้ยึดหลักดังนี้ มีเอกภาพด้านนโยบายและมีความหลากหลายในการปฏิบัติ มีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษาและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาและจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับและประเภทการศึกษา

2. การพัฒนาทักษะสมอง EF (Executive Functions)

Sukpredee (2567) อธิบายถึง ทักษะสมองส่วนหน้า (Executive Functions) แบ่งออกเป็น 9 ด้าน ได้แก่ ความจำเพื่อใช้งาน (Working Memory) ยั้งคิด ไตร่ตรอง (Inhibitory Control) ยืดหยุ่นความคิด (Shifting หรือ Cognitive Flexibility) จดจ่อ ใส่ใจ (Focus หรือ Attention) ควบคุมอารมณ์ (Emotional Control) ติดตาม ประเมินตนเอง (Self – Monitoring) ริเริ่มและลงมือทำ (Initiating) วางแผน จัดระบบ ดำเนินการ (Planning and Organizing) มุ่งเป้าหมาย (Goal – Directed Persistence)

Hanmathee (2567) ได้อธิบายกิจกรรมพัฒนาทักษะ EF ที่เกี่ยวกับ ทักษะสมองส่วนหน้า (Executive Function: EF) ของสมอง เกี่ยวข้องทั้งเรื่องการคิดและพฤติกรรม ซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการเรียนรู้และการตั้งเป้าหมายของตัวเอง รวมทั้งการวางแผนระยะยาว ทักษะสมองส่วนหน้า EF จึงยิ่งมีความสำคัญและถูกใช้มากยิ่งขึ้นในช่วงชีวิตของเด็กมัธยมต้นและมัธยมปลาย ซึ่งเปลี่ยนแปลงไปจากชีวิตช่วงชั้นประถมอย่างมาก มีเพื่อนมากขึ้นและมีกิจกรรมมากมายที่ต้องทำทั้งที่โรงเรียนและในกลุ่มเพื่อน การกำกับตนเองจึงเป็นปัญหาและเป็นโจทย์ท้าทายที่เกิดขึ้นอย่างฉับพลันสำหรับวัยรุ่นที่เริ่มมีเพื่อนจำนวนมากและมีงานมากมายที่ต้องทำตามที่ครูมอบหมาย รวมทั้งกิจกรรมที่นอกเหนือจากการเรียน

3. แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

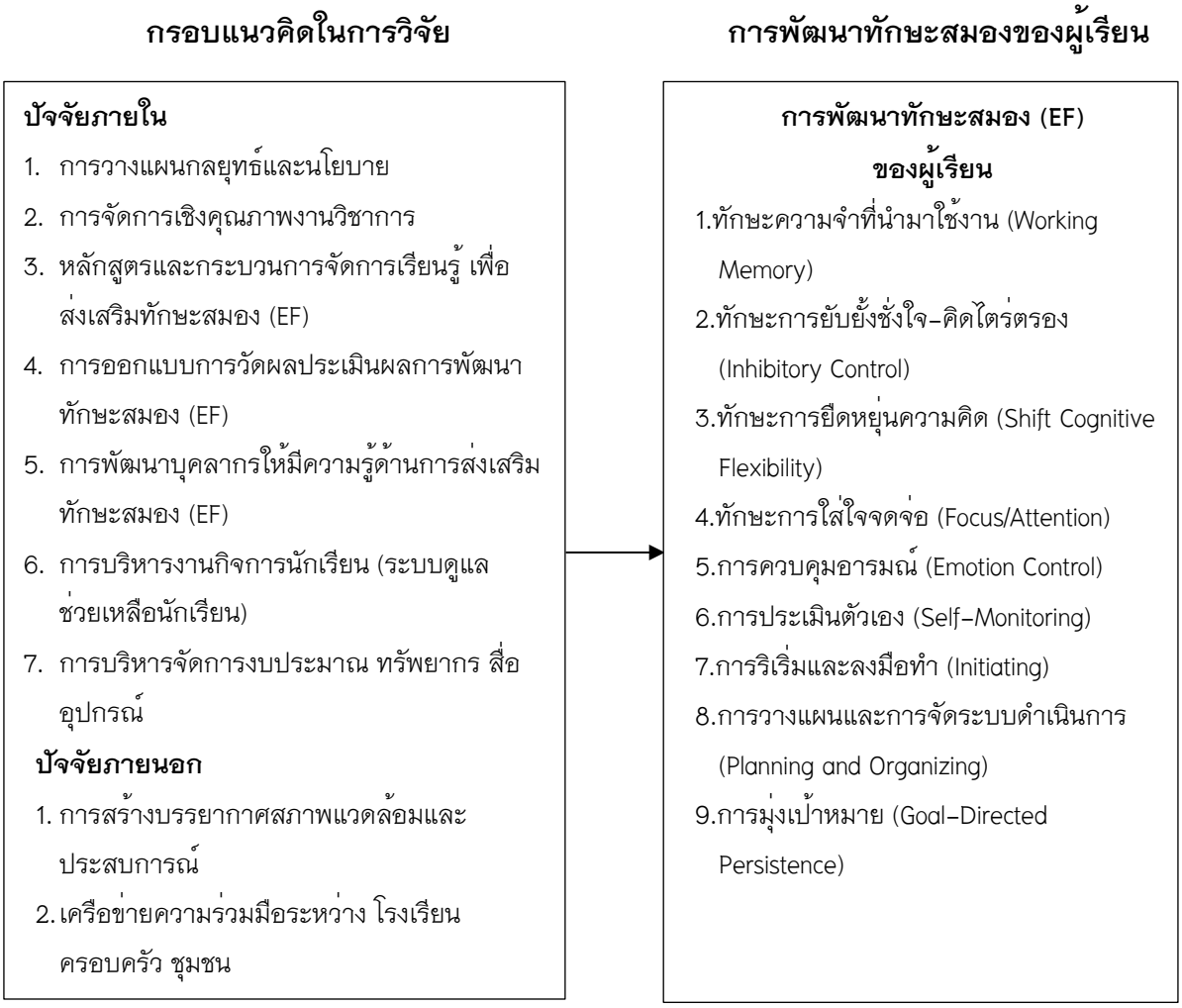
Ministry of Education (2562) มีนโยบายเพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพในการจัดการศึกษา ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนร่วมกันจัดการศึกษา จึงจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาขึ้นเพื่อส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนร่วมกันจัดการศึกษา เพื่อส่งเสริมให้สถานศึกษามีอิสระในการจัดหลักสูตร การจัดการเรียนรู้การบริหารจัดการที่คล่องตัว ให้ครูใช้เวลาในการพัฒนานักเรียนอย่างเต็มที่ ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาให้มีคุณภาพสูง มีการคิดค้น พัฒนานวัตกรรมการศึกษาที่เหมาะสมกับบริบทและสามารถขยายวิธีปฏิบัติที่ดีมีประสิทธิภาพของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาไปยังสถานศึกษาในพื้นที่อื่นได้ ปัจจุบัน มีพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาที่ได้รับการประกาศจากกระทรวงศึกษาธิการแล้ว จำนวน 6 พื้นที่ ได้แก่ 1) จังหวัดระยอง 2) จังหวัดศรีสะเกษ 3) จังหวัดสตูล 4) จังหวัดเชียงใหม่ 5) จังหวัดกาญจนบุรี 6) จังหวัดชายแดนภาคใต้

4. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

Vattang (2018) ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้สมองเป็นฐานเพื่อส่งเสริมทักษะ การอ่าน และการเขียนสะกดคำภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) รูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้สมองเป็นฐาน มี 5 องค์ประกอบ คือ (1) หลักการ (2) วัตถุประสงค์ (3) สาระการเรียนรู้ (4) กิจกรรมการเรียนรู้ และ (5) การวัดและประเมินผล ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 6 ขั้นตอน หรือ BG – MLPCA Model ดังนี้ (1) ขั้นบริหารสมอง (2) ขั้นสร้างแรงจูงใจ (3) ขั้นเรียนรู้ผ่านกิจกรรม (4) ขั้นฝึกทักษะ (5) ขั้นสรุปความรู้ และ (6) ขั้นนำไปใช้

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเพื่อพัฒนานวัตกรรมการบริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมทักษะสมองของผู้เรียน สำหรับสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี ผู้วิจัยได้อาศัยกรอบแนวคิดในการวิจัยของพระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562 เพื่อสนับสนุนการสร้างนวัตกรรมการศึกษาอันเป็นการนำร่องในการกระจายอำนาจ และให้อิสระแก่หน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้เกิดการพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพ และ ทักษะสมอง (Executive Functions) นับเป็นการทำงานของสมองส่วนหน้า (Executive Functions: EF) ทำหน้าที่เกี่ยวกับทักษะการคิดเพื่อให้ชีวิตสำเร็จ โดยมีองค์ประกอบที่ได้จากการศึกษาของนวัตกรรมการบริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมทักษะสมองของผู้เรียน ดังแผนภูมิที่ 1 ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ พื้นที่วิจัย คือ สถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี ประชากร คือ สถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดกาญจนบุรีที่เปิดการสอนในระดับมัธยมศึกษา จำนวน 17 แห่ง กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครูของสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี โดยการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (stratified random sampling) กำหนดให้ขนาดสถานศึกษาในกลุ่มเป็นหน่วยสุ่ม (sampling units) กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยการเปิดตารางของเครซซี่และมอร์แกน ที่ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95 ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (simple random sampling) ได้หน่วยตัวอย่างเป็นผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครู จำนวน 275 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการวิจัยทั้งหมด 3 ชุด ดังนี้

1. แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบของนวัตกรรมการบริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมทักษะสมอง (EF) ของผู้เรียน สำหรับสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 1 ฉบับ เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ เนื้อหาแบ่งเป็น 7 ด้าน จำนวน 35 ข้อ

2. แบบสัมภาษณ์เชิงลึก เป็นการสัมภาษณ์ ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารหน่วยงานการศึกษา เพื่อศึกษานวัตกรรมการบริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมทักษะสมอง (EF) ของผู้เรียน สำหรับสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี ประกอบไปด้วย ศึกษาธิการจังหวัด ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา และผู้อำนวยการสถานศึกษา

3. แบบประเมินการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์เป็นแบบบันทึกรายละเอียดของผู้ที่ได้นำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ลักษณะใดลักษณะหนึ่งใน 4 ด้าน ดังนี้ การใช้ประโยชน์ในเชิงสาธารณะ การใช้ประโยชน์ในเชิงนโยบาย การใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ การใช้ประโยชน์ทางอ้อมของงานสร้างสรรค์

4. นำเครื่องมือที่เป็นแบบสอบถามมาเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านเนื้อหาและด้านการวัดผลและประเมินผล จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content validity) และการใช้ถ้อยคำ (Wording) ของคำถามแต่ละข้อว่าตรงกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยหรือไม่ และนำข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามอย่างเหมาะสม โดยวิเคราะห์หาค่า IOC ผลการศึกษาพบว่ามีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67–1.00

6. นำเครื่องมือที่ได้ปรับปรุงจากคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ จัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ นำไปใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

นำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี เพื่อประสานงานในการส่งแบบสอบถาม และประสานงานในการขอนัดเวลาการสัมภาษณ์ ถึง ผู้บริหารหน่วยงานทางการศึกษาในจังหวัดกาญจนบุรี และแบบประเมินการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ ไปยังสถานศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษาที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (frequency) และหาค่าร้อยละ (percentage)

2. วิเคราะห์ผลการศึกษาองค์ประกอบของนวัตกรรมการบริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมทักษะสมองของผู้เรียน วิเคราะห์ข้อมูลระดับการปฏิบัติโดยใช้หลักเกณฑ์ การกำหนดคะแนนและใช้เกณฑ์การตัดสินค่าเฉลี่ยเป็น 5 ระดับ โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของเบสต์ (Best, 1981)

3. นำแบบสัมภาษณ์ที่ได้มาสรุปเป็นนวัตกรรมการบริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมทักษะสมองของผู้เรียน สำหรับสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี และวิเคราะห์ข้อมูลการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์จากสถานศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษา ด้วยวิธีวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบที่ได้จากการศึกษาของนวัตกรรมการบริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมทักษะสมองของผู้เรียน ประกอบด้วย 1) ปัจจัยภายใน จำนวน 5 ด้าน คือ การวางแผนกลยุทธ์และนโยบาย การจัดการเชิงคุณภาพงานวิชาการ (หลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะสมอง (EF) และการออกแบบการวัดผลประเมินผลการพัฒนาทักษะสมอง (EF)) การพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ด้านการส่งเสริมทักษะสมอง (EF) การบริหารงานกิจการนักเรียน (ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน) และการบริหารจัดการงบประมาณ ทรัพยากร สื่อ อุปกรณ์ 2) ปัจจัยภายนอก จำนวน 2 ด้าน คือ การสร้างบรรยากาศสภาพแวดล้อมและประสบการณ์ และเครือข่ายความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ครอบครัว ชุมชน

ส่งผลต่อการพัฒนาทักษะสมอง (EF) ของผู้เรียน จำนวน 9 ด้าน ประกอบด้วย 1) ทักษะความจำที่นำมาใช้งาน (working memory) 2) ทักษะการยับยั้งชั่งใจ–คิดไตร่ตรอง (inhibitory control) 3) ทักษะการยืดหยุ่นความคิด (shift cognitive flexibility) 4) ทักษะการใส่ใจจดจ่อ (focus/attention) 5) การควบคุมอารมณ์ (emotion control) 6) การประเมินตัวเอง (self–monitoring) 7) การริเริ่มและลงมือทำ (initiating) 8) การวางแผนและการจัดระบบดำเนินการ (yplanning and organizing) และ 9) การมุ่งเป้าหมาย (goal–directed persistence)

ผลจากการศึกษาของนวัตกรรมการบริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมทักษะสมองของผู้เรียนมีรายละเอียดดังตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 องค์ประกอบในการบริหารสถานศึกษา เพื่อส่งเสริมทักษะสมอง (EF) ของผู้เรียน

องค์ประกอบในการบริหารสถานศึกษา	ทักษะสมอง (EF) ของผู้เรียน
ปัจจัยภายใน	1.ทักษะความจำที่นำมาใช้งาน (Working Memory)
- การวางแผนกลยุทธ์และนโยบาย	

องค์ประกอบในการบริหารสถานศึกษา	ทักษะสมอง (EF) ของผู้เรียน
- การจัดการเชิงคุณภาพงานวิชาการ - หลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะสมอง (EF) - การออกแบบการวัดผลประเมินผลการพัฒนาทักษะสมอง (EF) - การพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ด้านการส่งเสริมทักษะสมอง (EF) - การบริหารงานกิจการนักเรียน (ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน) - การบริหารจัดการงบประมาณ ทรัพยากร สื่อ อุปกรณ์ **ปัจจัยภายนอก** - การสร้างบรรยากาศสภาพแวดล้อมและประสบการณ์ - เครือข่ายความร่วมมือระหว่าง โรงเรียน ครอบครัว ชุมชน	2.ทักษะการยับยั้งชั่งใจ–คิดไตร่ตรอง (Inhibitory Control) 3.ทักษะการยืดหยุ่นความคิด (Shift Cognitive Flexibility) 4.ทักษะการใส่ใจจดจ่อ (Focus/Attention) 5.การควบคุมอารมณ์ (Emotion Control) 6.การประเมินตัวเอง (Self–Monitoring) 7.การริเริ่มและลงมือทำ (Initiating) 8.การวางแผนและการจัดระบบดำเนินการ (Planning and Organizing) 9.การมุ่งเป้าหมาย (Goal–Directed Persistence)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบของนวัตกรรมการบริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมทักษะสมองของผู้เรียน โดยภาพรวมมีความคิดเห็นในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านการจัดการเชิงคุณภาพงานวิชาการ รองลงมาคือ ด้านการวางแผนกลยุทธ์และนโยบาย ด้านการบริหารงานกิจการนักเรียน (ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน) ด้านเครือข่ายความร่วมมือระหว่าง โรงเรียน ครอบครัว ชุมชน ด้านการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ด้านการส่งเสริมทักษะสมอง (EF) ด้านการสร้างบรรยากาศสภาพแวดล้อมและประสบการณ์ และด้านการบริหารจัดการงบประมาณ ทรัพยากร สื่อ อุปกรณ์ ปรากฏผลดังตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบของนวัตกรรมการบริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมทักษะสมองของผู้เรียน โดยภาพรวม

องค์ประกอบของนวัตกรรมการบริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมทักษะสมองของผู้เรียน	ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านการวางแผนกลยุทธ์และนโยบาย	4.27	0.69	มาก
2. ด้านการจัดการเชิงคุณภาพงานวิชาการ	4.33	0.62	มาก
3. ด้านการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ด้านการส่งเสริมทักษะสมอง (EF)	4.13	0.79	มาก
4. ด้านการบริหารงานกิจการนักเรียน (ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน)	4.18	0.71	มาก

องค์ประกอบของนวัตกรรมการบริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมทักษะสมองของผู้เรียน	ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	S.D.	แปลผล
5. ด้านการบริหารจัดการงบประมาณ ทรัพยากร สื่อ อุปกรณ์	4.02	0.78	มาก
6. ด้านการสร้างบรรยากาศสภาพแวดล้อมและประสบการณ์	4.06	0.79	มาก
7. ด้านเครือข่ายความร่วมมือระหว่าง โรงเรียน ครอบครัว ชุมชน	4.14	0.65	มาก
รวมเฉลี่ย	**4.16**	**0.73**	**มาก**

วัตถุประสงค์ที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า ผลการประเมินนวัตกรรมการบริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมทักษะสมอง (EF) ของผู้เรียนสำหรับสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี โดยภาพรวมความคิดเห็น อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความคิดเห็นในระดับมากทุกด้าน เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านการนำไปใช้ประโยชน์ รองลงมาคือ ด้านความถูกต้อง ด้านความเป็นไปได้ และด้านความเหมาะสม

อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการวิจัย การพัฒนานวัตกรรมการบริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมทักษะสมอง (EF) ของผู้เรียนสำหรับสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี มีประเด็นสำคัญที่จะนำมาอภิปรายตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. องค์ประกอบที่ได้จากการศึกษาของนวัตกรรมการบริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมทักษะสมองของผู้เรียน ประกอบด้วย การวางแผนกลยุทธ์และนโยบาย การจัดการเชิงคุณภาพงานวิชาการ (หลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะสมอง (EF) และการออกแบบการวัดผลประเมินผลการพัฒนาทักษะสมอง (EF) การพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ด้านการส่งเสริมทักษะสมอง (EF) การบริหารงานกิจการนักเรียน (ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน) และการบริหารจัดการงบประมาณ ทรัพยากร สื่อ อุปกรณ์ 2) การสร้างบรรยากาศสภาพแวดล้อมและประสบการณ์ และเครือข่ายความร่วมมือระหว่าง โรงเรียน ครอบครัว ชุมชน ทั้งนี้เนื่องมาจากการการบริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมทักษะสมองของผู้เรียน สถานศึกษาจะต้องดำเนินการทั้งในส่วนภายในสถานศึกษา และส่วนที่ต้องประสางานกับหน่วยงานภายนอก เช่น ครอบครัว ชุมชน องค์กรหน่วยงานภายนอก สอดคล้องกับงานวิจัยของ Mekaitrirat & Kongkaew (2564) ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรการพัฒนาผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมทักษะสมอง EF

(Executive Function) ของเด็กปฐมวัยที่อยู่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์ พบว่า องค์ประกอบของหลักสูตรการพัฒนาผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมทักษะสมอง EF ประกอบด้วย 1) หลักการของหลักสูตร 2) จุดมุ่งหมายของหลักสูตร 3) เนื้อหาสาระของหลักสูตร 4) การจัดกิจกรรม 5) สื่อ 6) การประเมินผล และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นาวิน แกละสมุทร ศึกษาวิจัยเรื่อง การส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ของโรงเรียนวัดใหญ่บ้านบ่อ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนวัดใหญ่บ้านบ่อ มี 4 แนวทาง ดังนี้ 1) ให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเข้ามามีบทบาทหน้าที่มากขึ้นเพื่อจะช่วยส่งเสริมให้ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนดีขึ้น 2) โรงเรียนควรมีส่วนร่วมในชุมชนทุกวันสำคัญทางศาสนาต่าง ๆ 3) โรงเรียนควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนรับรู้ข่าวสารภายในโรงเรียนเพื่อให้ทราบข้อมูลและกิจกรรมต่าง ๆ และ 4) โรงเรียนควรเปิดให้ชุมชนเข้ามาใช้สถานที่ภายในโรงเรียนไม่ว่าจะเป็นอาคารเรียนหรือสนามกีฬาเพื่อให้ชุมชนได้รู้จักโรงเรียนมากขึ้น

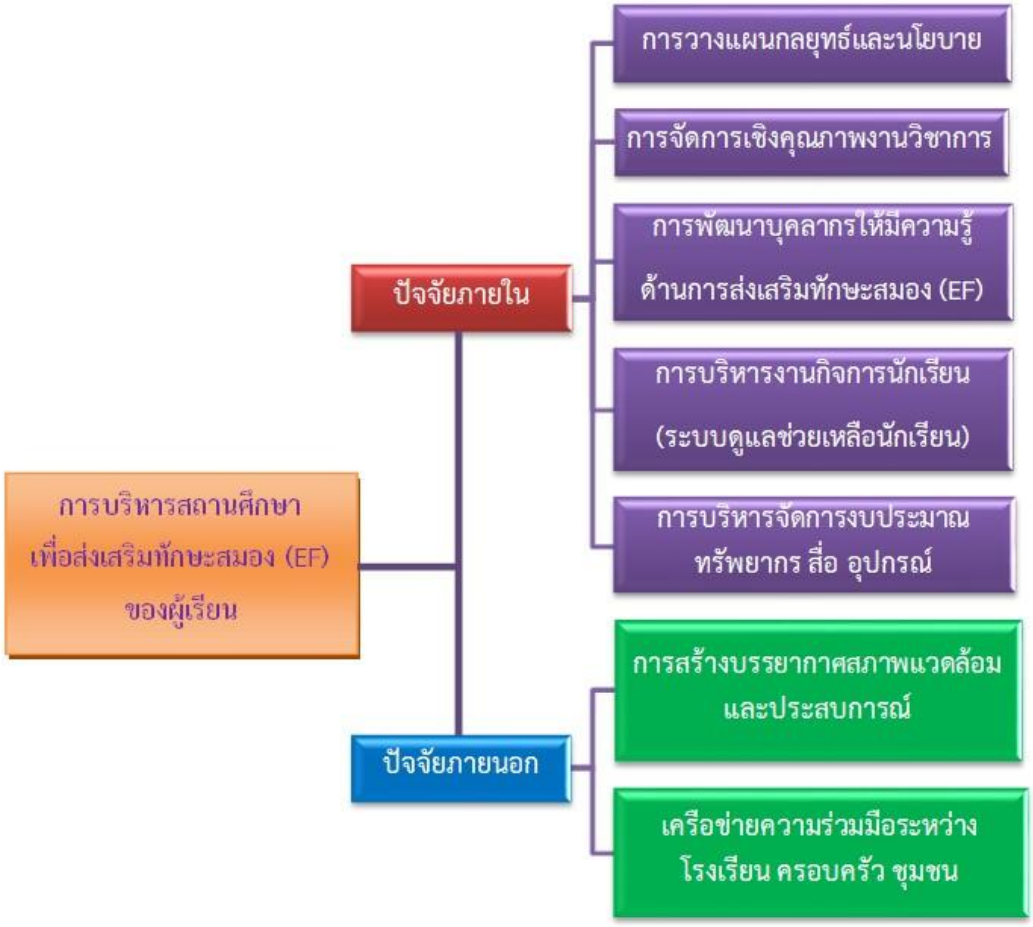
2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบของนวัตกรรมการบริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมทักษะสมองของผู้เรียน สำหรับสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี โดยภาพรวมมีความคิดเห็นในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะ องค์ประกอบของนวัตกรรมการบริหารสถานศึกษาที่ผู้วิจัยศึกษาได้ผ่านการศึกษาเอกสารและสอบถามความคิดเห็นจากผู้บริหารสถานศึกษา และนักวิชาการที่มีความเกี่ยวข้องกับพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี เมื่อพิจารณารายด้าน แต่ละด้านผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้เกี่ยวข้อง ได้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562 และประกาศคณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา เรื่อง มาตรฐานข้อมูลและมาตรฐานการแลกเปลี่ยนข้อมูลการจัดการศึกษาของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาและสถานศึกษานำร่อง พ.ศ. 2566 สอดคล้องกับงานวิจัยของ Sri-aram (2566) ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาของโรงเรียนบ้านค่าย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการบริหารโรงเรียนในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาของโรงเรียนบ้านค่าย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ในภาพรวม มีการปฏิบัติมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Poolthrap (2563) องค์ประกอบการบริหารโรงเรียนในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบการบริหารโรงเรียนในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ คือ 1) การบริหารฐานนวัตกรรม 2) การบริหารสมรรถนะองค์การ 3) การบริหารหุ้นส่วนองค์การ 4) ภาวะผู้นำเชิง นวัตกรรม 5) การพัฒนานวัตกร 6) นวัตกรรมเชิงระบบ 7) การบริหารแผนนวัตกรรม

3. ผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ สรุปเป็นนวัตกรรมการบริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมทักษะสมองของผู้เรียน สำหรับสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี เพื่อส่งเสริม

ทักษะสมอง (EF) ของผู้เรียน ประกอบด้วย 1) ปัจจัยภายใน จำนวน 5 ด้าน คือ การวางแผนกลยุทธ์และนโยบาย การจัดการเชิงคุณภาพงานวิชาการ (หลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะสมอง (EF) และการออกแบบการวัดผลประเมินผลการพัฒนาทักษะสมอง (EF)) การพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ด้านการส่งเสริมทักษะสมอง (EF) การบริหารงานกิจการนักเรียน (ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน) และการบริหารจัดการงบประมาณ ทรัพยากร สื่อ อุปกรณ์ 2) ปัจจัยภายนอก จำนวน 2 ด้าน คือ การสร้างบรรยากาศสภาพแวดล้อมและประสบการณ์ และเครือข่ายความร่วมมือระหว่าง โรงเรียน ครอบครัว ชุมชน สอดคล้องกับงานวิจัยของ Inrak (2566) ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารโรงเรียนในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบการบริหารโรงเรียนในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน มี 10 องค์ประกอบ ดังนี้คือ 1) การพัฒนานวัตกรรมการศึกษา 2) การใช้นวัตกรรมการศึกษา 3) การสร้างเครือข่ายโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา 4) การพัฒนาศักยภาพครูและบุคลากร 5) การสร้างกลยุทธ์การบริหารจัดการ 6) หลักการบริหารจัดการ 7) การกำหนดเป้าหมายของพื้นที่นวัตกรรม 8) การปฏิบัติที่เป็นเลิศ 9) ภาวะผู้นำทางนวัตกรรมของผู้บริหาร และ 10) การกำหนดคุณลักษณะโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรม

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

จากการวิจัยพบว่า นวัตกรรมการบริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมทักษะสมองของผู้เรียน สำหรับสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี เพื่อส่งเสริมทักษะสมอง (EF) ของผู้เรียน ประกอบด้วย 1) ปัจจัยภายใน จำนวน 5 ด้าน คือ การวางแผนกลยุทธ์และนโยบาย การจัดการเชิงคุณภาพงานวิชาการ (หลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะสมอง (EF) และการออกแบบการวัดผลประเมินผลการพัฒนาทักษะสมอง (EF)) การพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ด้านการส่งเสริมทักษะสมอง (EF) การบริหารงานกิจการนักเรียน (ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน) และการบริหารจัดการงบประมาณ ทรัพยากร สื่อ อุปกรณ์ 2) ปัจจัยภายนอก จำนวน 2 ด้าน คือ การสร้างบรรยากาศสภาพแวดล้อมและประสบการณ์ และเครือข่ายความร่วมมือระหว่าง โรงเรียน ครอบครัว ชุมชน

ภาพที่ 1 นวัตกรรมการบริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมทักษะสมองของผู้เรียน สำหรับสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี

สรุป

การบริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมทักษะสมองของผู้เรียน สำหรับสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี ประกอบด้วย 1) ปัจจัยภายใน จำนวน 5 ด้าน คือ การวางแผนกลยุทธ์และนโยบาย การจัดการเชิงคุณภาพงานวิชาการ (หลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะสมอง (EF) และการออกแบบการวัดผลประเมินผลการพัฒนาทักษะสมอง (EF)) การพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ด้านการส่งเสริมทักษะสมอง (EF) การบริหารงานกิจการนักเรียน (ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน) และการบริหารจัดการงบประมาณ ทรัพยากร สื่อ อุปกรณ์ 2) ปัจจัยภายนอก จำนวน 2 ด้าน คือ การสร้างบรรยากาศสภาพแวดล้อมและประสบการณ์ และเครือข่ายความร่วมมือระหว่าง โรงเรียน ครอบครัว ชุมชน

องค์ประกอบของนวัตกรรมการบริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมทักษะสมองของผู้เรียน ประกอบด้วย ด้านการจัดการเชิงคุณภาพงานวิชาการ ด้านการวางแผนกลยุทธ์และนโยบาย ด้านการบริหารงานกิจการนักเรียน (ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน) ด้านเครือข่ายความร่วมมือระหว่าง โรงเรียน ครอบครัว ชุมชน ด้านการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ด้านการส่งเสริมทักษะสมอง (EF) ด้านการสร้างบรรยากาศสภาพแวดล้อมและประสบการณ์ และด้านการบริหารจัดการงบประมาณ ทรัพยากร สื่อ อุปกรณ์

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1.1 การบริหารจัดการงบประมาณ ทรัพยากร สื่อ อุปกรณ์ ของสถานศึกษา เป็นสิ่งสำคัญสำหรับการเสริมสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อให้เกิดการส่งเสริมทักษะสมองของผู้เรียนสำหรับสถานศึกษานำร่อง และในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา สถานศึกษาจะได้รับการจัดสรรงบประมาณเพื่อใช้ในการจัดหาทรัพยากร สื่อ อุปกรณ์ ถือเป็นสิ่งที่ได้รับโอกาสมากกว่าสถานศึกษาทั่วไป ดังนั้น สถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการจัดสรรงบประมาณเกี่ยวกับโครงการ/กิจกรรมส่งเสริมทักษะสมองของผู้เรียน สนับสนุนให้ครูผู้สอนมีสื่อ อุปกรณ์ เพียงพอต่อการจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะสมองของผู้เรียน

1.2 การสร้างบรรยากาศสภาพแวดล้อมและประสบการณ์ สถานศึกษาควรสำรวจความต้องการของครูผู้สอนเพื่อปรับปรุงห้องเรียนให้เหมาะสมต่อการส่งเสริมทักษะสมองของผู้เรียน และปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาให้เหมาะสมต่อการส่งเสริมทักษะสมองของผู้เรียน

1.3 สถานศึกษาสร้างความร่วมมือระหว่าง โรงเรียน ครอบครัว และชุมชน ประชุมชี้แจงทำความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญของการพัฒนาทักษะสมองของผู้เรียน ให้ครอบครัวและชุมชน เกิดความตะหนักเพื่อให้ความร่วมมือกับสถานศึกษาในการพัฒนาผู้เรียน

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาการพัฒนานวัตกรรมการบริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมทักษะสมองของผู้เรียนสำหรับสถานศึกษานำร่อง ระดับก่อนประถมศึกษา และระดับประถมศึกษา ในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี

2.2 ควรศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนานวัตกรรมการบริหารสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาในระดับต่างๆ

References

Hanmathee, P. (2567). *EF Skills Development Activities for Adolescents.* https://www.rlg–ef.com/เอกสารแปลและเรียบเรียง–4/

Hanmathee, S. (2560). The Effects of Using Creative Arts Activities to Develop Executive Functions (EF) of Teacher Professional Diploma Program Students. *Curriculum Journal, Udon Thani Rajabhat University*, *3*(2), 51–64.

Inrak, S. (2566). The school administration in the education sandbox under the Office of the Basic Education Commission, *MBU EducationJournal, 11*(1), 340–354.

Jutaphakdikul, N., Thanesetthakorn, P. & Lersiawasdatrakul, A. (2560). *Development and Standardization of an Executive Function Assessment Tool for Preschool Children.* Institute of Molecular Biosciences, Mahidol University.

Kanchanaburi Provincial Education Office. (2566). *Guidelines for Internal Quality Assessment for Pilot Schools in Educational Innovation Areas, Kanchanaburi Province.* Kanchanaburi Provincial Education Office.

Mekaitrirat, W. & Kongkaew, P. (2564). Developing a Parent Development Curriculum to Promote Executive Functions (EF) of Preschool Children in Early Childhood Development Centers under Local Government Organizations, Krok Phra District, Nakhon Sawan Province. *Northern Region University Network Graduate Studies Journal*, *11*(2), 15–30.

Ministry of Education. (2542). *Education Act B.E. 2542.* Royal Thai Government Gazette.

Ministry of Education. (2562). *Educational Innovation Area Act B.E. 2562.* Royal Thai Government Gazette.

Poolthrap, W. (2563). *Components of School Administration in Educational Innovation Areas* [Doctoral dissertation, Silpakorn University].

Sri–aram, D. (2566). Developing a School Management Model in Educational Innovation Areas of Ban Khai School, Chonburi–Rayong Secondary Educational Service Area Office. *Journal of Social Sciences Research and Innovation*, *5*(1), 33–50.

Sukpredee, N. (2567). *Developing Executive Functions (EF) in Crisis Situations.* https://www.eef.or.th/article–executive–functions–151221

Vattang, S. (2018). Instructional Development Model by Brain–Based Learningin order to Enhance Reading Skill and Spelling Writein Thai Language for Grade 1 Students. *Journal ofEducation Prince of SongklaUniversity, Pattani Campus, 29*(3), 66–78.